

Publicerad 2009-02-22 19:04 av L Patrik W Johansson

*"Djupt i jord min kärlek ligga
Och jag får ensam gråta."
(Edgar Allan Poe 1847)*

Förord till Poe's Poems

FÖRORD

Edgar Allan Poe (1809-1849) såg sig främst som poet.

Också hans mest hågkomna berättelser tolkades som poem-prosa; besatta små skrifter om drömmar och trans, katalepsi, levande begravda, fetischism, nekrofilia: ett kriterium av benhårda manier vars morbiditet innehållet återspeglar i hans vers-kompositioner. Dessa, epistlar av förgiftad romantik emellan kropp och själ, kartläggande feberaktiga drömlandskap, tycks reflektera författarens liv av sexuell plåga genom en spegel av drinkglas och opium; en symfoni av döda brudar i vitt och delirium.

Det var denna dödsdömda spiral som Baudelaire senare erkände då han tillkännagav sitt eget credo av förevigad berusning; hans "Fleurs du Mal" var direkt inspirerad av Poe, sjukliga blomster som ömsom skjuter opp genom Rimbauds febergrepp, eller fosterstörningarna hos Lautreamont. Ända fram till de klaustrofobiska kosmogonierna hos H.P. Lovecraft och kanhända bortom, genljuder Poes ande alltigenom historien av galen litteratur.

De poem som utvalts till denna föreliggande volym kartlägger Poes idealistiska sönderfall; från ungdomlig Byronsk romantisering, som i det långa, hoprullade och naiva narrativet "Al Aaraaf" (1829) till hans mer familjära, hallucinogena kartografi av nekropolen - starkast uttryckt i det spirituella nadiret "Erövrar-Masken" (1842).

I "Ulalume", till exempel, är nedtecknaren tvingad till att åter besöka de träskmarker där han begravt liket av sin uppstyckade brud under en föregående Hallowe'en; i "Korpen", förföljs han av detta fruktade förebud om menstruation med löfte om ett spektral-besök av en mätress bortom graven. Den mång-antologiserade "Annabel Lee" - här inkluderad, som tillika flera poem är, i en mindre välkänd tidig version - är en avslöjande jubelsång till nekrofilia.

Dessa ovan nämnda stycken är blott en del av mången drömtydande skärva ur den försvunna och fragmentariska mosaik, den glittrande dock gravlagda geni-begåvning hos konstnären - drömlandet skymtat genom sarkofagens lock över himmelen.

Odilon Redon (1840-1916) drevs till att återge de mest vansinniga bilder ur sitt omedvetna, inspirerad av sådana av hans tids "farliga" författare som Poe, Baudelaire, och Flaubert.

Av Symbolisterna bejublad, klart förutseende Surrealismen, hans bizarra och makabra verk odödliggjordes av beskrivningarna i Joris-Karl Huysmans profana bibel "A Rebours" ("Mot Naturen") 1884 - själv varande en av de sällsammaste böcker som någonsin satts i tryck.

Litografierna som häri är återgivna är ur Redons serie "A Edgar Poe" 1882.

-James Havoc. 1989

LPWJ svensk version 2001.

Fotnot: A Rebours citeras även av Dion Fortune i boken The Goat Foot God som jag en gång översatte hela volymen av, och skulle även med flera av hennes verk om inte boktryckartiden då gick bakåt och har väl aldrig riktigt återhämtat sig efter 10 års öken av Persson/Ringholms idiotier...Först nu trycker man inom Sverige igen, innan var det billigare att skeppa emellan Finland och Tjeckien bl.a. Odilon Redons bild Eye-Balloon var det riktiga omslaget till en volym som skulle ges ut på svenska hos olika tillfrågade bl.a. skulle även nyöversättningar av Emerson (filosofen) ges ut på h:ströms förlag men det visade sig enbart vara ett småförlag i Norrland, som var antikvariat som gav ut handplockade privata preferensböcker (en bra omskrivning av velande om "ges ut eller ej").

Jag äger svenska versionerna som publiceras på den här sidan, så om någon vill trycka dem så är enbart en avgift till huvudförlaget i England hindret. Överkomligt hinder för den med pengar. Men tills vidare finns den här helt gratis till nöje för likasinnade av mina skrivarvänner och övrigt löst folk...ni kanske t.o.m. får inspiration i skrivtorkan, sänd alla Tackogram till min email!

LPWJ 22/02/09

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren L Patrik W Johansson med Poeter.se id #26710 innehar upphovsrätten